

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň Mgr. Daniely Zemanové a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci **žalobkyně: Základní odborová organizace Vojenského opravárenského podniku 081, s.p. Přelouč**, se sídlem Jaselská 304, Přelouč, zastoupená JUDr. Annou Horákovou, advokátkou se sídlem Čelakovského sady 8, Praha 2, proti **žalovanému: Český statistický úřad**, se sídlem Na padesátém 3268/81, Praha 10, proti „rozhodnutím žalovaného ze dne 5. 12. 2006 a ze dne 6. 2. 2008 a o uložení povinnosti žalovanému přidělit žalobci identifikační číslo“, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 4. 2010, č. j. 11 Ca 334/2008 - 53,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla v záhlaví specifikované usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla odmítnuta její žaloba. Stěžovatelka se před městským soudem domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 12. 2006 o přidělení identifikačního čísla 75093871, zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 2. 2008, kterým bylo obnoveno identifikační číslo 15051994, a dále usilovala o přidělení identifikačního čísla 15051994 městským soudem.

Městský soud žalobu stěžovatelky odmítl s odůvodněním, že stěžovatelčina žaloba směřuje proti rozhodnutím, která nejsou přezkoumatelná ve správním soudnictví.

Městský soud konstatoval, že identifikační číslo má dle zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní statistické službě“), pouze evidenční význam a slouží k jednoznačné identifikaci ekonomického subjektu. Smyslem a účelem identifikačního čísla je to, aby byl ekonomický subjekt, jemuž bylo identifikační číslo uděleno, jednoznačně identifikován a tím odlišen od jiného ekonomického subjektu. Identifikační číslo nemá vliv na vznik, trvání, existenci či zánik ekonomického subjektu. Přidělení identifikačního čísla nemá samo o sobě vliv na práva a povinnosti ekonomického subjektu, jeho přidělením se nezakládají, nemění, neruší ani závazně neurčují práva a povinnosti. Městský soud tak dospěl k názoru, že přidělení identifikačního čísla není rozhodnutím ve smyslu ust. § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tedy úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti. K té části žaloby, v níž se stěžovatelka domáhala přidělení identifikačního čísla 15051994 rozhodnutím soudu, městský soud uvedl, že výčet orgánů, jímž přísluší přidělovat identifikační čísla, je uveden v § 22 odst. 1 zákona o státní statistické službě, přičemž k přidělení identifikačního čísla stěžovatelce je příslušný žalovaný dle § 22 odst. 1 písm. h) citovaného zákona. Soud ve správním soudnictví tak k jeho přidělení není příslušný, což představuje absenci podmínky řízení, kterou nelze odstranit, takže žaloba byla v této části odmítnuta s odkazem na § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

V kasační stížnosti proti usnesení městského soudu stěžovatelka uvedla, že přidělení identifikačního čísla je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. a žaloba proti takovému rozhodnutí nemůže být odmítnuta na základě § 70 písm. a) s. ř. s. K podpoře svých tvrzení vystoupila s námitkou, že přidělením identifikačního čísla vznikají příslušnému subjektu práva a povinnosti související se specifikací subjektu jako takového. Fakticky má identifikační číslo pro ekonomické subjekty stejnou důležitost jako rodné číslo pro občany. Stěžovatelce pak konkrétně postupem žalovaného vznikly problémy z hlediska majetkoprávních vztahů a rovněž problémy z hlediska prokázání trvalé a nepřerušené existence jako právního subjektu. Rozhodnutí žalovaného dle stěžovatelky vede k tomu, že subjekt odlišný od stěžovatelky vystupuje jako právní nástupce stěžovatelky, evidenčním rozhodnutím žalovaného pak byla jinému subjektu založena práva a povinnosti, která svědčí stěžovatelce. Stěžovatelka dále poukázala na skutečnost, že dle zákona o státní statistické službě není možno přidělit identifikační číslo již jednou přidělené jinému ekonomickému subjektu, a to ani tehdy, když tento ekonomický subjekt zanikl. Stěžovatelka k odmítnutí žaloby v části, v níž požaduje přidělení identifikačního čísla ze strany soudu, uvedla, že je s tímto odmítnutím srozuměna, nicméně je toho názoru, že se v daném případě jednalo o vadu odstranitelnou a k jejímu odstranění měla být vyzvána.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti upozornil na nepřesné označení účastníků v kasační stížnosti, kdy název stěžovatelky je dle údajů registru ekonomických subjektů „Základní odborová organizace Odborového svazu státních orgánů a organizací Vojenského opravárenského podniku 081 s. p. Přelouč“ a žalovaný vystupuje jako „Česká republika – Český statistický úřad“. Dále poukazuje na skutečnost, že kasační stížnost nemá všechny povinné náležitosti, jelikož v ní chybí údaj o tom, kdy bylo stěžovatelce kasační stížností napadené usnesení městského soudu doručeno. Žalovaný pak parafrázoval obsah ustanovení zákona o státní statistické službě, která se týkají

přidělování identifikačních čísel. Na závěr odkázal na důkazy, které byly předloženy a provedeny v řízení jím vedeném, a navrhl kasační stížnost zamítnout.

V replice k vyjádření žalovaného stěžovatelka uvedla, že její název je dle evidence Odborového svazu státních orgánů a organizací „Základní odborová organizace Vojenského opravárenského podniku 081, s. p. Přelouč“. Stěžovatelka je přesvědčena, že uvedení pouze čísla popisného v adrese sídla stěžovatelky, nikoli již čísla evidenčního, je dostatečné a že je takto stěžovatelka dostatečně identifikována. K žalovaným vytykané absenci data doručení napadeného usnesení městského soudu uvedla, že je zjistitelné ze soudního spisu, nicméně konstatovala, že k doručení usnesení došlo dne 13. 5. 2010.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatelka je v řízení o kasační stížnosti zastoupena advokátem. Důvod kasační stížnosti odpovídá důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Zdejší soud přezkoumal napadené usnesení městského soudu v rozsahu v kasační stížnosti uplatněných důvodů, zkoumal při tom, zda napadené usnesení netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2 a odst. 3 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud se v souvislosti s formálním přezkumem kasační stížnosti nejdříve vyslovuje k žalovaným namítané vadě kasační stížnosti spočívající v absenci údaje o tom, kdy stěžovatelce bylo napadené rozhodnutí městského soudu doručeno, jež je zvláštní náležitost kasační stížnosti dle § 106 odst. 1 s. ř. s. V první řadě je nutno poznamenat, že stěžovatelka tuto vadu kasační stížnosti odstranila v replice k vyjádření žalovaného ze dne 17. 2. 2011, v níž uvedla, že usnesení městského soudu jí bylo doručeno 13. 5. 2010, takže projednání kasační stížnosti v tomto ohledu nic nebrání. Na okraj je pak možno konstatovat, že z konstantní judikatury zdejšího soudu vyplývá, že neuvedení údaje o doručení kasační stížností napadeného rozhodnutí nemůže bez dalšího vést k odmítnutí kasační stížnosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 5. 2004, č. j. 3 Azs 85/2004 - 49, všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), takže i v případě, kdyby vada nebyla odstraněna, Nejvyšší správní soud by kasační stížnost projednal, jelikož stěžovatelka nebyla ze strany soudu nikdy vyzvána k odstranění této vady a soudům je datum doručení kasační stížností napadeného rozhodnutí známo z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud se dále vyjadřuje k označení účastníků řízení o kasační stížnosti, a to vzhledem k námitkám žalovaného v tomto směru. K označení žalovaného: ust. § 33 odst. 2 s. ř. s. přiznává procesní způsobilost v řízení před soudy ve správním soudnictví správnímu orgánu, který tak pod svým názvem činí v řízení procesní úkony. Z § 2 odst. 1 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, které určuje ústřední orgány státní správy, plyne, že název žalovaného je Český statistický úřad. Nejvyšší správní soud se drží názvu správního orgánu stanoveného zákonem, což je „Český statistický úřad“, není proto důvod označovat jej v řízení před soudy ve správním soudnictví jako „Česká republika – Český statistický úřad“. K označení stěžovatele: organizační jednotky odborové organizace mohou mít právní subjektivitu, pokud s tím stanoví odborové

organizace počítají [viz § 6 odst. 2 písm. e) zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sdružování občanů“)]. Stěžovatelka na výzvu městského soudu k prokázání, že je právnickou osobou způsobilou mít práva a povinnosti, dodala potvrzení Odborového svazu státních orgánů a organizací, že je evidována v tomto odborovém svazu, jehož stanovy přiznávají základním organizacím odborového svazu právní subjektivitu. Stěžovatelka tedy má právní subjektivitu jako organizační jednotka odborového svazu. Pro právní postavení stěžovatelky, a tedy i její název, jsou určující stanovy příslušného odborového svazu a způsob jejího ustanovení předvídaný těmito stanovami. Jelikož jde o vnitřní záležitosti odborového svazu, je nutno v tomto ohledu předně vycházet z vyjádření příslušného odborového svazu. Název stěžovatelky uvedený ve výše uvedeném potvrzení Odborového svazu státních orgánů a organizací a evidenčním listu základní organizace založené ve správním spise je „Základní odborová organizace Vojenského opravárenského podniku 081, s. p. Přelouč“, Nejvyšší správní soud proto vychází z tohoto označení stěžovatelky. Odlišný název uvedený v registru ekonomických subjektů nemůže být určující s ohledem na § 20 odst. 1 zákona o státní statistické službě, který přiznává zápisům v registru ekonomických subjektů jen evidenční význam.

Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelkou, která v replice k vyjádření žalovaného konstatovala, že uvedení pouze čísla popisného v adrese sídla stěžovatelky, nikoli již čísla evidenčního, je dostatečné a že je takto stěžovatelka dostatečně identifikována. K tomuto zdejší soud jen poznamenává, že stěžovatelce v řízení o kasační stížnosti nebyla tato skutečnost vytkána ani ze strany žalovaného ani ze strany soudu.

Nejvyšší správní soud k samotnému meritu sporu konstatuje, že dle § 70 písm. a) s. ř. s. jsou ze soudního přezkumu vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími. Pro určení toho, co je dle s. ř. s. míněno pojmem rozhodnutí, je nutno vyjít z dikce § 65 odst. 1 s. ř. s., který zavádí legislativní zkratku rozhodnutí pro úkon správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti. Dále je nutno vyjít z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002 - 42, z něhož *„vyplyvá neudržitelnost takové interpretace § 65 odst. 1 s. ř. s., která omezuje přístup k soudu tím, že striktně vyžaduje v každém jednotlivém případě hledání porušeného subjektivního hmotného práva, jakož i úkonu, který subjektivní hmotné právo založil, změnil, zrušil či závazně určil. [...] Žalobní legitimace podle tohoto ustanovení musí být dána pro všechny případy, kdy je dotčena právní sféra žalobce [...], tj. kdy se jednostranný úkon správního orgánu, vztahující se ke konkrétní věci a konkrétním adresátům, závazně a autoritativně dotýká jejich právní sféry. Nejde tedy o to, zda úkon správního orgánu založil, změnil, zrušil či závazně určil práva a povinnosti žalobce, nýbrž o to, zda se – podle tvrzení žalobce v žalobě – negativně projevil v jeho právní sféře. K uvedenému srov. též usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2008, č. j. 8 As 47/2005 - 86. Pro zhodnocení, zda je možno odmítnout žalobu ve správním soudnictví s odkazem na § 70 písm. a) s. ř. s., protože napadá úkon správního orgánu, který není rozhodnutím dle § 65 odst. 1 s. ř. s., je tak nutno prověřit, zda se takový úkon nemůže závazně a autoritativně dotknout právní sféry žalobce.*

Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem městského soudu, že přidělení identifikačního čísla stěžovatelce, která vystupuje jako ostatní ekonomický subjekt

ve smyslu ust. § 22 odst. 1 zákona o státní statistické službě, ze strany žalovaného, není úkon, který by se dotýkal právní sféry stěžovatelky. Ekonomickým subjektem rozumí zákon o státní statistické službě každou právnickou osobu, organizační složku státu, která je účetní jednotkou, podílový fond a dále fyzickou osobu, která má podle zvláštního právního předpisu postavení podnikatele.

Nejvyšší správní soud se neztotožnil s námitkou stěžovatelky, že přidělením identifikačního čísla jí vznikají práva a povinnosti se specifikací právního subjektu jako takového. Právní řád na mnoha místech počítá s identifikačními čísly, jejichž užití se pak vztahuje právě k identifikaci daného ekonomického subjektu, a to zejména v žádostech či jiných podáních činěných subjektem, dále pak např. v rozhodnutích týkajících se daného ekonomického subjektu, právní řád předpokládá, že identifikační číslo figuruje jako jeden z údajů o subjektu zapsaný do registrů, jejichž vedení předpokládají příslušné zákony. Uvedená nutnost identifikovat ekonomický subjekt mj. i identifikačním číslem ovšem plyne z příslušných zákonů a nevzniká přidělením identifikačního čísla, v tomto ohledu tedy nelze spatřovat dotčení právní sféry stěžovatelky přidělením identifikačního čísla. V dané souvislosti Nejvyšší správní soud poznamenává, že není možno spatřovat negativní projev ve sféře stěžovatelky pramenící z přidělení identifikačního čísla ani ve vztahu k § 21 odst. 2 zákona o státní statistické službě. Z uvedeného ustanovení plyne, že: „*identifikační číslo, které bylo přiděleno určitému ekonomickému subjektu, nesmí být přiděleno jinému, a to ani v případě, že ekonomický subjekt, kterému bylo přiděleno, zanikl...*“. S ohledem na skutečnost, že dle § 21 odst. 1 zákona o státní statistické službě má evidenční číslo pouze evidenční význam, není možno vnímat případné přidělení shodných identifikačních čísel dvěma ekonomickým subjektům, případně přidělení identifikačního čísla již zaniklého ekonomického subjektu, jako zásah do právní sféry, jakkoli jde o nezákonnost, kterou je nutno na základě § 22 odst. 3 zákona o státní statistické službě odstranit. Jak bylo výše zmíněno, v mnoha případech právní řád předpokládá, že bude subjekt identifikován pomocí identifikačního čísla, a to v nejrůznějších podáních, rozhodnutích či registrech, identifikace pomocí identifikačního čísla zde ovšem není jedinou a přistupuje k ní identifikace minimálně i dalším údajem umožňujícím identifikaci (tj. názvem a sídlem, případně jménem a bydlištěm). Zpravidla pak právní řád počítá s identifikací užitím názvu, sídla a identifikačního čísla, resp. jména a příjmení, bydliště či sídla podnikání a identifikačního čísla. Na základě souhrnu identifikačních údajů, mezi nimiž nefiguruje identifikační číslo osamoceně, je ekonomický subjekt identifikován natolik dostatečně, aby mohla být jeho právní sféra dotčena možností zaměnitelnosti s jiným i s ohledem na shodná identifikační čísla, jakkoliv je tento stav z hlediska práva nežádoucí.

Nejvyšší správní soud považuje námitku, že přidělení identifikačního čísla má pro příslušné subjekty stejnou důležitost jako rodné číslo pro občany, za nepřezkoumatelnou. Stěžovatelka sice srovnává důležitost přidělení identifikačního čísla s rodným číslem, ale dále už neuvádí, v čem konkrétně spatřuje tuto důležitost. Uvedená stěžovatelčina námitka je proto natolik obecná a nekonkrétní, že ji nelze přezkoumat.

Stěžovatelka v kasační stížnosti dále zmiňuje, že v souvislosti s přidělením identifikačního čísla jí vznikly problémy z hlediska majetkoprávních vztahů. Nejvyšší

správní soud k tomu poznamenává, že přidělení identifikačního čísla do těchto vztahů zasáhnout nemůže, identifikační číslo je pouze evidenční údaj, jeho přidělení, změna či odejmutí nemá vliv na majetková práva, nemá žádný dopad ani na právní subjektivitu, právní nástupnictví, způsobilost k právním úkonům či na jiné skutečnosti rozhodné pro majetkoprávní vztahy. Právní řád v tomto ohledu s identifikačním číslem nepředpokládá žádné následky.

Nejvyšší správní soud nemůže přisvědčit ani tvrzení stěžovatelky, že v souvislosti s přidělením identifikačního čísla jí vznikají potíže z hlediska prokázání její trvalé a nepřerušené existence. Evidenční číslo má jen evidenční význam, jeho přidělení či případná změna nemůže mít vliv na existenci stěžovatelky, či jiného ekonomického subjektu jako právního subjektu (pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že ekonomickým subjektem je i organizační složka státu, která je účetní jednotkou, tato ovšem právní subjektivitu nemá dle § 3 odst. 1 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů). V případě stěžovatelky mají na vznik a trvání stěžovatelky vliv skutečnosti uvedené v zákoně o sdružování občanů, který se o evidenčním čísle ani nezmiňuje, natož aby s evidenčním číslem spojoval jakékoliv právní následky. Nadto ze samotného identifikačního čísla nelze vyvodit jednoznačné a přesné údaje týkající se data vzniku či trvalost existence ekonomického subjektu, natož pak identifikačním číslem tyto skutečnosti prokazovat. Přidělením identifikačního čísla proto nemohly vzniknout stěžovatelce obtíže s prokazováním trvalé a nepřerušené existence, když tyto skutečnosti není možno ze samotného identifikačního čísla ani vyvodit. Na okraj Nejvyšší správní soud poznamenává, že do registru ekonomických subjektů se o ekonomických subjektech a jejich vnitřních jednotkách zapisují i údaje o datu vzniku a datu zániku, a to na základě § 20 odst. 2 a 4 zákona o státní statistické službě. Zápis do registru má ovšem dle věty poslední § 20 odst. 1 citovaného zákona jen evidenční význam. Se zápisem údajů do registru nejsou spojeny konstitutivní účinky, vzhledem k evidenčnímu významu zápisů v registru ekonomických subjektů nejde ani o osvědčení údajů uvedených v registru ze strany státní moci. Jakkoliv je tedy v registru ekonomických subjektů zapsán údaj o jejich vzniku a případném vzniku jejich vnitřních jednotek, není takový zápis určen k prokazování těchto skutečností vzhledem k pouhému evidenčnímu významu takového zápisu.

Není možno se ztotožnit ani s tvrzením stěžovatelky, že přidělením identifikačního čísla došlo k tomu, že právní subjekt odlišný od stěžovatelky vystupuje jako její právní nástupce a přidělením identifikačního čísla byla tomuto subjektu přiznána práva svědčící stěžovatelce. K přechodu práv a povinností z jednoho subjektu na jiný může dojít buď přímo ze zákona či na základě právní skutečnosti, s níž právní řád takový přechod práv a povinností spojuje. S přidělením identifikačního čísla ovšem právní řád nikde přechod jakýchkoliv práv či povinností nespojuje. K přechodu práv proto nemůže na základě přidělení identifikačního čísla dojít, rozhodnutí o přidělení identifikačního čísla se proto v daném ohledu nemůže uvedeným způsobem jakkoliv odrazit v právní sféře stěžovatelky.

Nejvyšší správní se posléze zabýval námitkou stěžovatelky, která v reakci na odmítnutí její žaloby ze strany městského soudu pro nedostatek kompetence soudu

v té části, kde požadovala přidělení identifikačního čísla ze strany soudu, uvedla, že se v daném případě jednalo o vadu odstranitelnou a k jejímu odstranění měla být stěžovatelka vyzvána. Nejvyšší správní soud konstatuje, že městský soud správně zhodnotil, že stěžovatelce přiděluje identifikační číslo žalovaný, a nikoli soud. Takový nedostatek kompetence je neodstranitelnou překážkou řízení, ze strany stěžovatelky není možno tento nedostatek jakkoliv zhojit. Městský soud tak nepochybil, když žalobu v části, kde se stěžovatelka domáhala přidělení identifikačního čísla ze strany soudu, s odkazem na nedostatek kompetence odmítl, aniž by jakkoliv vyzýval stěžovatelku.

Nejvyšší správní soud na základě výše uvedených úvah dospěl k závěru, že přidělení identifikačního čísla ze strany žalovaného není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., v právním hodnocení v napadeném usnesení městského soudu neshledal vady, a proto kasační stížnost zamítl.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému nevznikly náklady, které by překračovaly rámec jeho běžné úřední činnosti. Nejvyšší správní soud tak rozhodl, že náhradu nákladů řízení nepřiznává žádnému účastníkovi řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. května 2011

JUDr. Radan Malík
předseda senátu